

Sarajevo, 16.01.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
09.01.2017.- 13.01.2017.

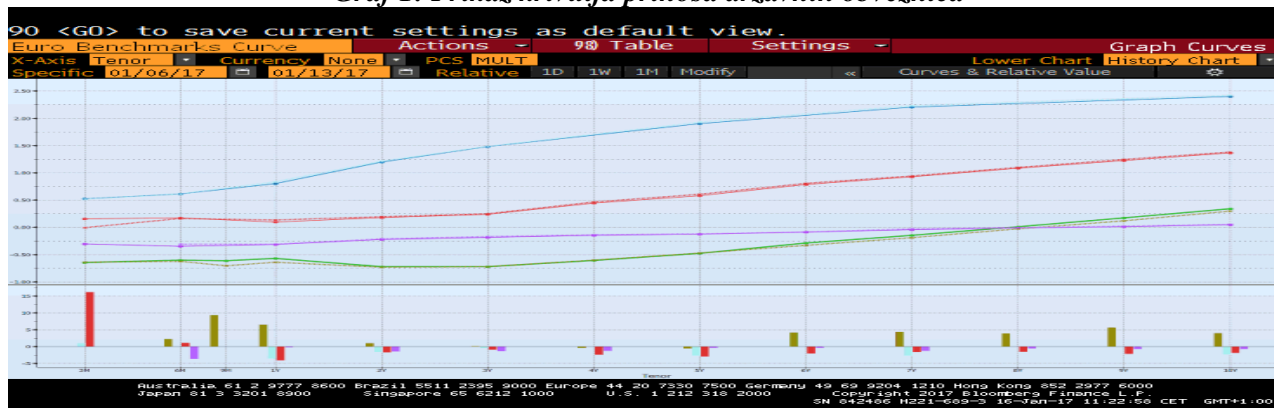
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	6.1.17	-	13.1.17	6.1.17	-	13.1.17	6.1.17	-	13.1.17	6.1.17	-	13.1.17
2 godine	-0,72	-	-0,71	1,21	-	1,19	0,20	-	0,18	-0,20	-	-0,22
5 godina	-0,47	-	-0,48	1,92	-	1,90	0,61	-	0,58	-0,12	-	-0,12
10 godina	0,30	-	0,34	2,42	-	2,40	1,38	-	1,36	0,06	-	0,05

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	6.1.17	-	13.1.17
3 mjeseca	-0,979	-	-0,925
6 mjeseci	-0,929	-	-0,929
1 godina	-0,717	-	-0,678

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.01.2017. godine (pune linije) i 06.01.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Iako je i početkom protekle sedmice nastavljen niz pozitivnih ekonomskih podataka za eurozonu, prinosi obveznica eurozone su na početku sedmice zabilježili korekciju u odnosu na sedmicu ranije. Do kraja protekle sedmice objavljeni ekonomski indikatori su bili znatno bolji od očekivanja, te su podaci o rastu industrijske proizvodnje ukazali na rast privrednih aktivnosti u četvrtom kvartalu 2016. godine. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi obveznica eurozone, izuzev njemačkih, su zabilježili pad, dok je najveće smanjenje od 11 baznih poena zabilježeno kod desetogodišnjih španskih obveznica. Prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je povećan za 4 bazna poena, najviše pod uticajem aukcije na kojoj je emitovana nova desetogodišnja obveznica po većim prinosima u poređenju s prethodnom aukcijom.

Zapisnik s posljednje sjednice ECB-a, na kojoj je donesena odluka o produženju roka trajanja programa kupovina obveznica, pokazao je da je vođena intenzivna rasprava o različitim opcijama nastavka sprovođenja programa kupovina obveznica. Što se tiče inflacije, članovi UV su primijetili da postoji prostor da se osnovna stopa inflacije prelije na rast primanja, iako je osnovna stopa inflacije i dalje veoma niska. Iz rejting agencije S&P je saopšteno da će monetarna politika ECB-a vjerovatno ostati prilagodljiva sve dok kretanje osnovne inflacije ne zabilježili održivo prilagođavanje, a što prema mišljenju ove agencije vjerovatno neće biti prije 2018. godine. Njemačko udruženje industrije BDI o istom pitanju ne

očekuje brzu promjenu, te navodi da rast stope inflacije ne predstavlja razlog za promjenu politike. S druge strane, ministar finansija Njemačke Schaeuble je izjavio da bi ECB trebalo da počne s povlačenjem ultra stimulatívne monetarne politike ove godine, te je dodao da to neće biti lako. Rejting agencija S&P je potvrdila kreditni rejting Belgije (AA) sa stabilnim izgledima. Kanadska rejting agencija DBRS je smanjila rejting Italije za jednu stepenicu na BBB sa stabilnim izgledima.

Austrija je emitovala desetogodišnje (0,514%) i tridesetogodišnje (1,478%), a Holandija tridesetogodišnje (1,145%) obveznice. Njemačka je emitovala desetogodišnje obveznice po prinosu od 0,36%, što je za 15 baznih poena više u poređenju s prinosom ostvarenim na aukciji održanoj u novembru prošle godine. Po manjim prinosima u odnosu na prethodne aukcije Italija je emitovala trogodišnje (0,06%), sedmogodišnje (1,15%) i dvadesetogodišnje (2,53%) obveznice. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,637%), šestomjesečne (-0,633%) i jednogodišnje (-0,622%), Belgija tromjesečne (-0,655%) i jednogodišnje (-0,625%), Italija jednogodišnje (-0,25%), a ESM šestomjesečne (-0,618%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ JAN	12,8	18,2	10,0
2.	Stopa nezaposlenosti – EZ NOV	9,8%	9,8%	9,8%
3.	Stopa nezaposlenosti – Belgija NOV	-	7,6%	7,6%
4.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.) NOV	11,6%	11,9%	11,8%
5.	Bilans budžeta – Belgija (u milijardama EUR) DEC	-	-12,62	-17,13
6.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR) NOV	20,3	22,6	19,4
7.	GDP – Njemačka (G/G) 2016. godina	1,8%	1,9%	1,7%
8.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) NOV	1,6%	3,2%	0,8%
9.	Stopa inflacije – Francuska DEC	0,8%	0,8%	0,7%
10.	Stopa inflacije – Španija DEC	1,4%	1,4%	0,5%
11.	Stopa inflacije – Finska DEC	-	1,0%	0,7%

SAD

Prinosi američkih obveznica nisu bilježili značajne promjene tokom prošlonedeljnog trgovanja, odnosno svi su smanjeni za po dva bazna poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Pažnja učesnika na tržištu je bila usmjerena na govor novoizabranog predsjednika SAD-a Trampa, koji je djelimično razočarao učesnike na tržištu time što nije ponudio više detalja o fiskalnim stimulansima najavljenim tokom njegove kampanje. Osim njega, tokom protekle sedmice govor je održala i predsjednica Feda Yellen, koja je izjavila da se privreda SAD-a ne suočava s ozbiljnim preprekama u kratkom roku, ali da je potrebno ozbiljno suočavanje s dugoročnim izazovima koji nose nizak nivo produktivnosti i nejednak rast. Yellen je istakla da je produktivnost, koja je ključna determinanta životnog standarda, i dalje na istorijski niskom nivou, te ekonomisti i dalje nastoje da razumiju razlog za to. Ona je, takođe, navela i to da je inflacija povećana s veoma niskog nivoa i da se nalazi nešto ispod ciljanog nivoa od 2,0%, kao i da je tržište rada „uglavnom jako“, te da se bilježi rast zarada zaposlenih.

Prema prognozama Svjetske banke, privreda SAD-a bi tokom 2017. godine mogla bilježiti prosječan nivo ekonomskog rasta od 2,2% na godišnjem nivou, što je znatno bolji podatak od prosjeka za 2016. godinu, koji je prema njihovim procjenama iznosio 1,6%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (USD milijardi) NOV	-26,0	-27,5	-42,6
2.	Potrošački krediti (USD milijardi) NOV	18,40	24,53	16,17
3.	Indeks cijena uvezene robe (G/G) DEC	1,8%	1,8%	0,1%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) DEC	1,6%	1,6%	1,3%
5.	Indeks maloprodaje (M/M) DEC	0,7%	0,6%	0,2%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 07. JAN	255.000	247.000	237.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan s nivoa od 1,0532 na nivo od 1,0643.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Proteklu sedmicu na britanskom tržištu je obilježilo iščekivanje govora premijerke May o povlačenju člana 50. Lisabonskog sporazuma, tj. procesa napuštanja EU. Krajem sedmice su se pojavile vijesti da će premijerka May prilikom planiranog obraćanja pozvati na čist i teški Brexit, čime će jasno ukazati da je Velika Britanija spremna da se povuče iz zajedničkog tržišta i carinske unije sa ciljem da uspostavi kontrolu imigracije, kao i da ukine nadležnosti Evropskog suda pravde. Nakon ovih vijesti, GBP je snažno deprecirala u odnosu na EUR i USD. Ministar finansija Hammond je upozorio da ukoliko Velika Britanija napusti EU bez sporazuma o pristupu jedinstvenom tržištu, tada bi ekonomija mogla da pretrpi štetu, barem kratkoročno. Ipak, on je istakao da će Velika Britanija uraditi sve što bude potrebno, kako bi se umanjile štete.

Guverner BoE Carney je izjavio da će za BoE veliki izazov biti obuzdavanje rapidnog rasta kreditiranja građana, koje je strašno povećano krajem prošle godine, a koje je imalo slične trendove i u periodima prije globalne finansijske krize. Carney je dodao da smatra da bi Brexit mogao imati veće kratkoročne finansijske rizike po kontinentalnu Evropu nego po Veliku Britaniju, zbog važnosti finansijskih usluga Velike Britanije za regiju. Što se tiče Brexita, Carney je ponovio da je Velikoj Britaniji potreban tranzicioni period kako bi glatko napustila EU.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	DEC	0,3%	1,7%	0,6%
2.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	NOV	-11,15	-12,16	-9,89
3.	Industrijska proizvodnja (G/G)	NOV	0,7%	2,0%	-0,9%
4.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	NOV	0,4%	1,2%	-0,5%
5.	Građevinski sektor (G/G)	NOV	2,0%	1,5%	0,7%
6.	NIESR procjena GDP	DEC	0,5%	0,5%	0,5%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast s nivoa od 0,85735 na nivo od 0,87165, dok je kurs GBP/USD smanjen s nivoa od 1,2287 na nivo od 1,2182.

JAPAN

Jedan od izvršnih direktora BoJ Amamiya je izjavio da je kontrola krive prinosa od strane BoJ usmjerena ka prevazilaženju deflacije, a ne minimiziranju troškova fiskalne politike ili podršci cijena obveznica. Prema njegovim navodima, čini se da tržište spontano odgovara na ovaj okvir politike BoJ, kao i da ova politika daje pozitivne efekte po ekonomiju Japana. BoJ održava stabilnu politiku od septembra 2016. godine, kojom nastoji da se bori s dugoročnom deflacijom. Glasnogovornik Vlade Japana Suga je istakao da Vlada i BoJ pažljivo nadgledaju tržište i vode politike sa ciljem prevazilaženja deflacije i podsticanja rasta.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

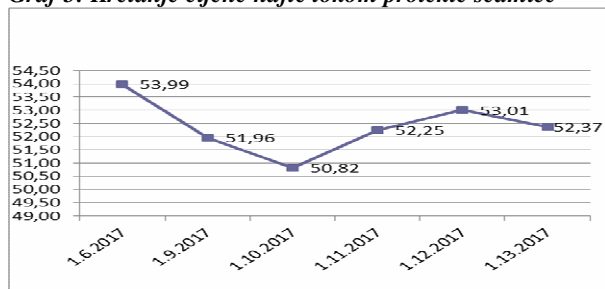
Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks povjerenja potrošača DEC	41,4	43,1	40,9
2.	Tekući račun (u mlrd JPY) NOV	1.460,0	1.415,5	1.719,9
3.	Monetarni agregat M2 (G/G) DEC	4,1%	4,0%	3,9%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G) DEC	3,5%	3,4%	3,4%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio pad s nivoa od 123,25 na nivo od 121,87. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY smanjen s nivoa od 117,02 na nivo od 114,49.

NAFTA I ZLATO

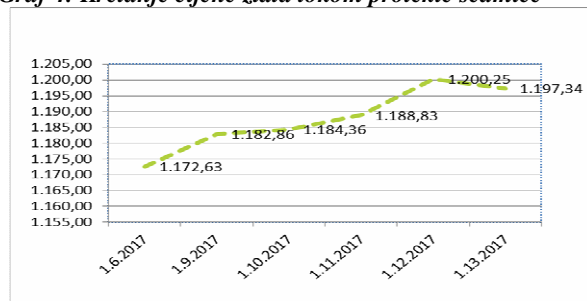
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak iznosila 53,99 USD (51,26 EUR). Početkom protekle sedmice objavljena je informacija o povećanju broja aktivnih bušotina nafte u SAD-u, što je uticalo na smanjenje cijene ovog energenta. Doprinos smanjenju cijene nafte dale su i sumnje investitora u to da će sve zemlje koje su se obavezale da će smanjiti obim proizvodnje nafte ispoštovati ovaj dogovor. Irak i Iran su signalizirali da bi čak mogli povećati obim proizvodnje nafte. Međutim, u četvrtak je saopšteno da je Saudijska Arabija smanjila obim proizvodnje nafte na nivo niži od 10 miliona barela dnevno, što je najniži obim proizvodnje u posljednja 22 mjeseca i niži nivo proizvodnje nafte od onog na koji se ova zemlja obavezala. Pored toga, Kuvajt i Alžir su najavili da bi, takođe, mogli smanjiti obim proizvodnje nafte više nego što je dogovoreno. Ove informacije su uticale na povećanje cijene nafte. Tokom trgovanja u petak na tržištu su se ponovo pojavile špekulacije da zemlje proizvođači nafte, koje nisu dio OPEC-a, ipak, neće smanjiti obim proizvodnje ovog energenta. Generalni sekretar OPEC-a Mohammad Barkindo izjavio je u petak da će zemlje članice ove grupe na sastanku koji se održava 22.01.2017. godine usvojiti mehanizam usklađivanja obima proizvodnje nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 52,37 USD (49,21 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.172,63 USD (1.113,40 EUR). Tokom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast, na koji su uticali deprecijacija USD, neizvjesnost rješavanja bankarske krize u Italiji i očekivanja da bi uvođenje fiskalnih stimulansa u SAD tokom ove godine moglo da podstakne rast inflacije u toj zemlji. Učesnici na tržištu zlata su bili razočarani nakon što novoizabrani predsjednik SAD-a u govoru održanom tokom protekle sedmice nije pružio više detalja o najavljenim fiskalnim stimulansima. Ipak, političke neizvjesnosti u eurozoni, ali i u SAD-u su nastavile da pružaju podršku rastu cijene zlata. Tokom trgovanja u četvrtak cijena zlata je zabilježila najviši nivo u posljednja dva mjeseca. Ipak, visok nivo cijene ovog metala uticao je na azijske kupce da ne povećaju obim kupovine zlata, uprkos tome što je sezona praznika i što je u ovom periodu uobičajena povećana tražnja za ovim plemenitim metalom. Međutim, aprecijacija USD zabilježena tokom trgovanja u petak je uticala na blago smanjenje cijene zlata. Na zatvaranju londonske berze u petak cijena ovog plemenitog metala je iznosila 1.197,34 USD po jednoj finoj unci. Na sedmičnom nivou cijena zlata je povećana za 24,71 USD, odnosno 2,11%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.